

Előzetési feltételek
helyben házhoz hord-
va vagy vidékre postán
küldve:
Egész évre 6 frt — kr
Fél évre 3 frt — kr
Negyedévre 1 frt 50 kr

Hirdetések díja:
□ centiméterenként 3
kr. Kereskedők és gyá-
rosok külön árkedvez-
ményben részesülnek.
Bélyegdíj 30 kr.

Nyitató sora 20 kr.

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztői iroda

kiadóhivatal:

Nagyenyedi Könyv-
nyomda és Papírár-
gyár Résztársaság
Főter 38. szám alatt,
hova ugy a lap szelle-
mi részét illető köz-
lemények, mint az
előfizetések és
hirdetések bér-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adat-
nak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Az appropriáczióális vita.

Nem annyira nagyszabású beszédek voltak azok, melyeket e héten gr. Tisza István, dr. Darányi Ignác földművelésügyi és Lukács László pénzügyminiszter tartottak, — hallotunk mi már a szabadelvű párt és illetve a Bánffy-kabinet ez oszlopos tagjaitól nagyobb szabású szónoklatokat is, — mint inkább nagyjelentőségű politikai cselekedet volt e beszédek mind-egyike, melyeknek fontosságát nem lehet elég nagyra becsülni, mert a nép minden rétegébe felvilágosítást és megnyugtatót vittek azok a kedélyek és osztályok mesterséges felizgatása után, melyet az utolsó időben meg kellett élnünk.

Gróf Tisza István egy kitűnően sikerült rögtönzésben döntötte halomra a nemzeti párt mindent tekintének látó elnökének önkényes számcsoportosításokra alapított hamis következtetéseit, s míg egyrészt ő is óvatosságra intett, másrészt kimutatta, hogy a helyzet éppen nem olyan komor, mint Horánszky látja és az országgal elhitetni szeretné. Hogy az osztályok közt való ellentét

felidézésére tett kísérletet nem hagyta megérdemelt méltatás nélkül, azt oly hivatott államférfitől, mint gróf Tisza István, mindenki csak természetesnek tartja. A reakziót huhogó baglyok hazarontó célzataival szemben hatással hivatkozott gróf Tisza a hazafias magyar klérusra s amennyire e klérust mi ismerjük, meg vagyunk győződve, hogy hivatkozása nem lesz a pusztában kiáltónak szava.

Darányi földművelésügyi miniszter szintén kellő világításban mutatta be a néppárt reakzionárius törekvéseit és az ország színe előtt szemébe vágta az osztály- és fajgyűlölet szításának vádját; mert a forrongó munkások valóságos felbujtása volt azoknak a néppárti képviselőknél a beszéde, akik a munkások és munkaadók közt fennforgó differenciákat minél inkább kiélesíteni iparkodtak és az antiszemitizmus jogsultságát fennen hangoztatták. A lázongók izgatása volt ez mindenki ellen, aki kabátot visel.

Ez öntudatlan bujtogatók ellen kijelentette a földművelésügyi miniszter, hogy a munkástörvény mindenütt békét

szerez; körvonalozta a kormány egész akcióját, melynek célja az elégedetlen munkások kibékítése; hangsúlyozta, mily nagy összegeket fordított a kormány segélyezésekre és támogatásokra és leállezta a néppárt szándékát, mely szerint a kormányt úgy akarná odaállítani, mint amelynek eszméi nincsenek, amely a néppel nem törődik.

Lukács László pénzügyminiszter is leszerelte a nemzeti párt öreg ágyuját s e mellett igen helyesen tette azt a megjegyzést, hogy Horánszky az ő pénzügypolitikai lamentációjával csak csapdát akar a pénzügyminiszternek állítani. Mert vagy rózsásnak állítja Lukács pénzügyminiszter az ország pénzügyi helyzetét, és ekkor kész a hazaárulás vádja, tekintettel az osztrákok követeléseire; vagy pedig kedvezőtlennek festi pénzügyi helyzetünket s ez esetben eo ipso igaza van Horánszkynek az ő feketénlátásával. A pénzügyminiszter azonban nem ment bele a csapdába, hanem érvekkel és igazságokkal teljes beszédben hangsúlyozta a nagy adó-elengedéseket, az adóbehajtás humánus módját; hangsúlyozta, hogy az inségesek támo-

TÁRCZA.

Ez is élet . . .

Valaki meg-megkopogtatja az ablakot. Nem ember, nem tanyát kereső madár. Valaki. A hidegen borongó ősz láthatatlan valakije. Kipp, kopp. Aztán végtelen, szomorú csend, az ősz néma, hideg csendje, amely ráfekszik a kopaszos fákra s megtiltja, hogy sárga levelökkel zajt okozzanak. Az a láthatatlan valaki megharagudnék érte. Egy-két fakó, sovány veréb borzong a csepögő ágakon, mert közbe-közbe halk sziszegéssel esik. Hallgatják a némaság kopogását, melyben nincs vigasztaló, bátorító semmi. A vén komondor is hallgat, ez is, a másik is, végig az utcán. Mert a kutyaszív megérzi a sejtelmes jövőndőt. Azt a láthatatlan valakit is látja; de nem mer vonítani, haragos tekintetétől borzongva vonul az eresz alá. A hervadás kopogása egyre tart, az eső hulldogál nagy csöndesen, Szotyori bácsi pedig öreges méltósággal lepeget a pocsetás utcán. Szotyori János bácsi, más senki.

Vén, szakadozott tiszt köpenyeg van a vállára vetve. Vállja széles, kemény, mint egy ácslegényé. Köpenyét össze nem fogja, mert mit tenne a télen, a zimankóban, ha már most elkényeztetné a mellét, a vállát? Aztán, aki katona volt, mint Szotyori bácsi és pedig huszár . . . ? Áldja meg az Isten

azt a vén piszmozgó szücsöt, aki éhenhalással küzdök s mégis kibéllerte a Szotyori bácsi köpenyegét — ingyen. Ő is negyvennyolczas, csak afféle közlegény, de tudja, mi a becsület. Mert az ilyen vén katonának nem úgy formálódott a szívének, mint az Isten másféle teremtményének. Jobban tudnak szeretni, lelkesülni s meleg nálát éreznek a tiszték iránt, akik egykor rohamra vezették őket a muszkák ellen. A német ellen? Nem. Mert ezek mindig futottak előttük. Nemcsak a vén szücs, de Szotyori bácsi is így mondja, aki főhadnagy volt, vagy tán ennél is nagyobb . . . Sokszor elbeszélgetnek a régi dolgokról, ő és Szotyori bácsi . . . És Szotyori bácsi meglegedett, boldog, hogy a tél zimankója ellen melegen béllt köpenyegé van.

A hideg permetés eső, vagy tán csak a köd, szomorúan, cseudesen szítál. Az a láthatatlan valaki végig suhan a nedves levegőn. Kopognak, koppannak a vizgyöngyös ablakok. Egy-egy fázós veréb elhagyja a csöpögő ágat s benyilal az eresz alá, hol minden gerendavéghez egy-egy fecskéfészek van ragasztva. Milyen jó puha, meleg most az elhagyott fecskéfészek. Akár csak benn lenne az ember a vén örménynél, aki barátságatlan, mogorva ember, amióta meghalt a felesége, de nem kiméli a fát s valami melegebb vonzalmat érez Szotyori bácsi iránt.

Mert ő is negyvennyolczas, tanuja a nagy időknek, ha katona nem volt is, és a fecskét is szereti.

Szotyori bácsi egyenesen a meleg kályha mellé telepszik. Ez az ő megszokott helye, ez a vén karosszék, amelynek foszladozott voltát pokrócczal takargatja el Gergely bácsi. A világ Gergely bácsija. De csak addig, amíg nála üldögél a nagy vendég. Aztán a pokrócz fölkerül a pudli fölé, a többi pokrócz, meg singes áru közé, ujdonat színével kifelé fordítva, hogy a vásáros nép ne vegye észre a használat kopottságát. Mert gonosz élesszemű most a világ, válogatós és még a Gergely bácsi esküjére sem akarja elhinni, hogy ilyen színnel, ilyen gyürödött mivolttal került ki a gyárból.

Jó törköly-pálunkája is van Gergely bácsinak, füstös, paprikás szalonnája, frissében sült kenyere, ami csak kívánatos lehet egy éhes embernek, aminő Szotyori bácsi, aki mindig eszik s mégis éhes mindig. Kövér, vöröses arcza kétfelől kidagad, mint a hőrösög pofazsebe, mohón rágicsál, nem ahogy a vén emberek szoktak: majszolgotva, mert a fogai épek egytől-egyig, a kedve ép s az a különös adománya is megvan, hogy beszélni is tud a mellett, a szája hegyén, kissé rikácsoló módon, de folyton beszél. Közbe-közbe felhajtogat a jó törkölyből, fiatalos meleg szeme barátságosan villog. Ger-

gatására mily nagy összegeket folyósított és mily sok milliót bocsátott rendelkezésre közmunkák ellátására.

Magyarország közvéleménye olvassa e három kimagasló államférfi beszédét és látni fogja, hogy a kormány teljesen feladata magaslatán áll; és ha megismerte a kormány tervbe vett reformjait és szándékait, feltétlenül csatlakozni fog ama zajos tetszésnyilvánításokhoz, melyekkel a képviselőházban fogadták e beszédeket.

A biztosítás-ügy.

Ritka eset az, hogy Polonyi Géza parlamenti szereplését helyeselhetjük. Ezen éles eszű és nagy svadáju jogásznak parlamenti működéséhez sokszoros izgalmak és heves támadások emlékezte fűződik. De azon interpellációjában, melyet a New-York biztosító-társulat ügyében f. hó 19-én a képviselőház elé terjesztett, annyi komoly és figyelembe-vételre alkalmas adat és tapasztalat van felemlítve, hogy a közérdek szempontja sürgetően kívánja a biztosítás-ügygel nyilvánosan foglalkoznunk.

Biztosító-társulataink nagy része idegen tőkével van alapítva. Még ez nem volna baj; sőt mindig haszonnak tartjuk, ha a külföldi tőke hazánkban keres elhelyezést. De azt a tényt, annak a ténynek káros voltát nem szabad kicsinyelnünk, hogy ezen társulatok, melyek tulajdonképpen csak külföldi cégek fiókjai, Magyarországon szerzett tőkéiket is külföldön helyezik el. A New-York társulatról beigazolta ezt Polonyi beszéde; a többiekéről is ugyanilyen hitelességgel lehet azt bizonyítani. Iparunk és kereskedelmünk kiskorúságának főoka mindenestre az, hogy elegendő tőke nem állhat a vállalkozás szolgálatában; kis tőke mellett pedig nem lehet azzal a csekély haszonnal prosperálni, melyet a külföldi konkurrenzia enged. Mezőgazdasági válságos hely-

zetünknek szintén a tőke-hiány az egyik főoka, vagyis a földbirtok eladósodása. Akkor tehát, mikor ipari cikkekkel tulnyomó mértékben külföldről hozatunk; akkor, mikor már agrárius jelszónak van kitézve, hogy az eladósodott földbirtok megmentéséről állami segítséggel kell gondoskodni; nagyon kívánatos volna, ha a biztosítások jövedelme Magyarország közgazdaságának emelésére, ne pedig amerikai viczinálisokban tőkésítettessék.

A biztosítás nagyon humánus intézmény, mindenféle alakjában; az is természetes, hogy humánus oldala mellett nyereséges üzletté fejlődött. Másképpen fenn sem állhatnának a társulatok, s nem szolgálhatnák magát a humánus eszmét. Nem is mondhatjuk, hogy nem eléggé népszerű; mert ma már kevés gazda van, testület meg egy sínes, mely vagyonát a tűz- és jégkár ellen; fizetésből élő ember is kevés van olyan, ki családjának jövőjét legalább egy életbiztosítási kötvénnyel ne igyekeznék törhetővé tenni. Ha valami képes ezen jótékony és szükséges intézményt népszerűtlenné tenni: az a provizióban utazó ügynökök valóságos áradata, kik a türelmes vidéki közönséget egészen ellepik, egymás társulatát lerágalmazzák; s azt a gondolatot gyökereztetik meg a gyanakvóvá lett publikumban, hogy tulságos nagy nyereséggel kell az ilyen társulatoknak dolgozniuk, hogy ilyen utazó hadserget tarthatnak, és az első évi díjrészlet 25—50%-át adhatják rendes fizetés mellett provizió-képpen az utazó ügynököknek. Valóban a jőnévű társulatok hitelének emelésére szolgálna, ha a házaló ügynöki intézmény kellemetlenségeitől az intelligens közönség megmentetnék; vagy legalább ne volna ráutalva ez ügynökök, hogy kizárólag provizióban utazzanak.

Mindezek a dolgok megérdemlik, még ha a jóhiszemű közönség megtévesztéseit nem is vesszük számításba, hogy a törvényhozás foglalkozzék velük.

A biztosított állampolgárok érdekéről az állami jogrend keretében a lehető legala-

posabban gondoskodni kell. A biztosítás legyen az, aminek lennie ez a fogalom megköveteli: biztosítás és ne kockázat. A mult évtizedek történetében nem egy példára találunk, amikor a nagy ígéretek és reklámok közben megindult társulatnak, miután ezrek és ezrek bizalma nagy összegeket konferált a pénztárba, hirtelen és szegyenletes bukás lett a következménye. Nem akarunk e példákkal bizalmatlanságot kelteni a külföldi biztosító-cégek iránt; de annyi bizonyos, hogy Amerika nagyon messze van és soha sem kísérhetjük elég figyelemmel egy ottani társulat ügyeit. Nem tartjuk helyes elvnek, hogy az állam a magánvállalkozásnak konkurrenzát csináljon: mégis, mikor az állampolgárok millióinak fontos vagyoni érdekeiről van szó, a biztosítás ügyét nem szivesen látjuk a magánnyereszkedés útjára terelve; s azt óhajtjuk, vajha inkább a humánus intézmények feje: maga az állam venné kezébe a biztosítást, mint hogy kellő biztosság híján vagy veszélyeztessék a biztosítások tőkéje, vagy pedig a legjobb esetben is külföldön helyeztessék el.

A nagy idők tanui.

Ezen czímen márczius hó 17-iki számunkban közölt névjegyzék kiegészítéseképp Jánkó Kálmán urtól, Verespaták nagyközönség érdemes elöljárójától, a következő névsort kaptuk, melyet annál is szivesebben közlünk, mert nekünk is az a czélunk, Alsófehér vármegye 48-as honvédekének lehetőleg kimerítő teljes névjegyzékét összeállítani és így azt a jövő nemzedék részére megőriztetni.

Jánky urat pedig kérjük, fogadja köszönetünket szives közléséért.

Tekintetes Szerkesztőség!

Becses lapja legutóbbi számában közölt 1848/49. évbéli alsófehérvármegyei honvédek névsorában csak két verespatáki volt honvéd nevet láttam, pedig sokkal többen voltak.

gely bácsi megelégedetten, büszkén dörzsölgeti össze a kezét, szaporán, aprósan köhög s szürke szakállas arca felmered a padlásra, a jóságos Istent keresve, hogy vénségére ennyire megsegíté. Lám, még jót is lehet azokkal, akik hajdanán . . . De ezt már tudja mindenki, még a legkisebb gyermek is.

Mikor Szotyori bácsi egy pillanatra elhallgat, Gergely bácsi megdöbbenve tekint reá. Valami rég letűnt idők meleg sugaras fénye világol a szürke szakállas arczán s szinte indulatosan ragadja meg nagy vendége kezét. Másként nem is emlegette soha.

— Aztán, főhadnagy ur . . . ? Vágták a muszkát, ugy-e? Kérdi remegő várakozással s az a szép meleg sugár lehalványul az arczáról. Fél a Szotyori bácsi némaságától. Az a láthatatlan valaki megverdesi a boltocska üveges ajtóját. A hervadás haragos, kedvetlen szelleme. Ismeri jól, mint ahogy a Szotyori bácsi történeteit ismeri. De azért fél, mert a köd, az aprós eső szítalva permetél s vékony sivitó szél is szabadult be az utcára a havasokról. Aztán az ember is vénül, Szotyori bácsi is vén. A vén szív könnyen feled. Hátha szomorú dolgok következnek, csak el akarja hallgatni, hogy ne keserítse a szívét. Oh, mert a vén szívű ember olyan hamar ellágyul. Nem bánt, nem keserít senkit. Inkább meghamisítja a világ

legszebb történetét. Ők pedig megvénültek mind a ketten, ő is, Szotyori bácsi is.

Szotyori bácsi büszkén veti föl öreges, vörös orrát. Szép, szürke, katonás bajusza komoly méltósággal mered fölfele, kacskaringósan, mint a kos szarva. Még meg is sodorintja, hogy katonásabban álljon. Ilyen méltóságos mindig, mint akkor volt . . . akkor . . . Szomorú gyászról sohasem szokott beszélni. A nemzeti eposz napsugaras dicsősége él a szívében, kardcsattogás, ágyubömbölés, piros babér, fehér halál. Csak ez. A fájdalmas akkordok, a végső küzdelem halálos hörgése, a sebzett oroszlan kinos tusája, az árulás, a világosi Golgota ránézve elveszett. Nem is volt. Gonosz, rémes álom volt csupán. Ilyen álmokról pedig nem jó beszélni, még álmodni sem szabad a vén embereknek, mint ő, mint Gergely bácsi. Mert az ilyen gyöttrő álom: halál. Ők pedig élni akarnak még.

— Vágtuk, mint a pozdorját . . . Ha elgondolom, kegyetlen emberek voltunk, Gergely barátom . . . Szegények nem vétettek s mégis . . . Bottal kergették hátulról . . . Meg kellett halniuk . . .

— Én is vágtam, én is öltem őket! — mondja Gergely bácsi sigázán olyan kegyetlen emberevő ilyenkor az arca. Aki először látná, megesküdne, hogy öldöklő vád sa-nyarog a szívében. Pedig Gergely bácsi akkor

is olyan csendes, félős természetű volt, mint most. A háború nem is dühöngött, olyan messze, hogy még az ágyubömbölés sem jutott el idáig. Hanem a véres dicsőségről álmodni jó, még a vén, csöndes, kihűlt szívű embereknek is jó.

— Hiszen, ha még egyszer jönnének! . . . mondja Szotyori bácsi, nagy későre, mivel közbe-közbe hallgatni szokott. Gergely bácsi pedig remegve várta a szavait sesedezve nézegetett a gerendákra, meg a nagy vendégre, hogy én uram Isten, mi is lenne akkor? Aztán kigyúlt arczczal, csattanó szóval vágta ki:

— Vágnók, ugy-e? . . . Ott lennék én is . . . hogyne?

Szotyori bácsi nagyot lendít a kezével s rekedtesen kaczag.

— Pulyák, elfajzottak a mostaniak, Gergely . . . ami volt, örökre elmúlt . . . Csak házasodnak, mulatnak, egy mákszemnyi kegyetlenség sínes a szívében. E nélkül pedig nem lehet csatát nyerni . . . Akkor sem lehetett volna . . . Ugy, Gergely barátom, ugy!

Az üveges ajtó egyre kopog. A köd, a permete vagy mi, sebesebb esőcseppekben hulldogál. A többi ablak is zörög, kopog, végig az utcán. Lassankint dél lett. Gergely bácsi nem is vette észre, mert még a ve-
vőkkel is volt egy kis dolga, akikre boszan-

Ha már életüket és vérüket a hazáért feláldozni, ontani készek voltak, illő, hogy nevüket a többivel együtt az utókor feljegyezze, tiszteletben tartsa. Ez indokból bátor vagyok a kimaradottak névsorát az alábbiakban a tkts Szerkesztőséggel közölni.

1. Botár József bányász, közhonvéd (él, most e czimen nyugdíj élvez).
2. Csiky Antal kereskedő, őrmester, él.
3. Derzsy Samu szijgyártó, őrmester, meghalt.
4. Id. Derzsy Samu bányabirtokos, nemzetőr, él.
5. Ebergényi János bányabirtokos, közhonvéd, él.
6. Ebergényi József bányabirtokos, közhonvéd, elesett.
7. Ekárt János bányabirtokos, közhonvéd, meghalt.
8. Fikker Ferenc főszolgabíró, (állítólag) hadnagy, meghalt.
9. Gagy Pálffy József bányabirtokos, közhonvéd, meghalt.
10. Jánky Ferenc bányabirtokos, honvédtizedes, meghalt.
11. Jánky Gusztáv bányabirtokos, nemzetőr, meghalt.
12. Kagerbauer Imre mészáros, közhonvéd, él.
13. Kiss István timár, közhonvéd, él, és ennek neje:
14. Kis Istvánné, nő-honvéd-huszár, meghalt.
15. Molnár Ferenc bányabirtokos, honvédtizedes, él.
16. Szuhay János nyug. unitárius pap, honvédtizedes, él.
17. Suba Jób bányabirtokos, hadnagy, meghalt.
18. Tomcsányi Lajos csizmadia, közhonvéd, él.
19. Varga József csizmadia, közhonvéd, él.
20. Viukler Károly bányabirtokos, hadnagy, meghalt.

Verespatak, 1898. márczius hó 19-én.

Kiváló tisztelettel:

Jánky Kálmán.
közs. előljáró.

Diák-Estély.

(Rendezte a nagyenyedi Bethlen-koll. ifjúsági köre 1898. márczius 19-én.)

(*) Egy minden ízében kitünően sikerült mulatságról számolunk be olvasóinknak. Mindenek előtt kész örömmel regisztráljuk, hogy az ifjúság — vagy annak e téren vezetője — igen helyes elvet választott, hogy úgy mondjuk kezdeményezett, midőn a már-már elcsépelet, ugynevezett „ifjúsági bál” helyett, a nagyszámú ladi patronessek és sok irányban sanyargatott védnökök mellözésével, egy kitünően összeállított programmal bevezetett családias estélylyel kelvkedett annak a szép számú közönségnek, mely a mulatságot felkereste és melyet, ha összeszámolnánk, akkora családot alkotna, hogy elszégyenlené mellette magát bármely őskori patriarcha!

Haladjon ezen a megkezdett, és igen jól bevált uton az ifjúság és mulatságainak anyagi és erkölcsi sikere a jövőben is biztosítva lesz, különösen oly mintaszerű rendezés mellett, milyen a mostani volt. Semmi kapkodás, öntudatos intézkedés mindenben, gazdag, változatos, de mégsem elnyújtott program, ennek szabatos, majdnem ütemszerű lejárata, fesztelen jó kedv a műsor végeztével kezdetét vett tánczon, ezek jellegzetek a szépen sikerült mulatságot.

* * *

A régi városház, lehetőleg izletesen felkészített, dísztelen nagy terme 8 órakor már zsufolva volt közönséggel és az eddigi általános — és mondjuk ki rossz szokástól eltérőleg pontosan megkezdett műsor első számát, már csaknem az egész közönség élvezte.

Élvezte pedig a szó szoros értelmében, mert Szabó Istvánné urnó briliáns zongorajátéka (magyar ábránd) magas művelzetet nyújtott és a közönség lelkes tapsokkal jutalmazta a közreműködő először — és remélhetőleg nem utoljára — élvezett gyönyörű, hatalmas játékát.

A gyönyörű hanganyaggal rendelkező Lár

zár Mácsi és Gerger Málvin kisasszonyok összhangzó, szép kettőse következett Dopp-ler „Ilkájából és a kitünően előadott dal annyira hatott a közönségre, hogy a számot egy népdallal toldották meg, újabb és jól kiérdemelt tetszésnyilatkozatokat nyerve ezzel is a hálás közönségtől.

Szép organumát csillogtatta Ajtay Jenő VIII. o. t., ki Szász Károly „Angyal és Ördög” című költeményét jól eltalált hang- és taglejtéssel szavalta általános figyelem közepette.

Az ifjúsági énekkar szívéhez szólóan és igen szépen adta elő Rákóczi siralalmát Káldy Gyulától.

Várady Antal Ábrányi Kornél által megzenésített melodramája: „Rákóczi Ferencz Rodostón” keltett ezután zajos tetszést, melyből az oroszlánczó Kovács Mariska k. a. szavaltatát illetve, kinek a szép melodráma hatásos előadásában hiveséges segítő társai és osztályosai voltak Morágyi Rózsika k. a. kitünő iskolára és gyakorlatra valló zongorajátékával, dr. Farnos Dezső hegedű- és Kozma Gyula VIII. o. t. fuoman árnyalt cimbalomkíséretével. A szép szavaltat, a pompás és hangulatkelő összjáték mélyen hatott a magyarok ezen nagy, talán legnagyobb történelmi alakjával amugy is erősen rokonszenvező és sokat foglalkozó közönségre.

Két bájós dalt hallottunk ezután dr. Farnos Árpádné urnótól. A nagyenyedi közönség szokva van csak szépet hallani tőle, de ilyen üdén, szépen, csengőn talán még egyszer sem énekelte a közönség előtt, mint ez estén. Alig tudtunk betelni vele és mikor a szünni nem akaró tetszésnyilvánításokat viszonzandó még egy pár népdalt énekelte és ez is elhangzott, még mitdig szerettük volna e számot újra kezdeni és ismételtén átélvezni!

A kitünő — habár háládatlan és épen nem könnyű feladatot képező — zongora-kíséretet ugy ennél, mint a második számnál Lőte Melinda k. a. szolgáltatta. Akik ismerik a

szomorúsággal bugott a csepegő nedves levegőben.

Rózsát éppen kint találta, a kuthoz igyekezett, kis mázas korsójával. Megcsipkedte az arcát s nagy nyájassággal csak azután kérdezte:

— Mit főztetek, szívem? . . . Nem úgy füstöl a kémény, mint ahogy kellene . . . Turós gombóc, mi? Meg is ölegette a kis fityfirittyes Rózsát, aki nem neheztel meg érette, mert Szotyori bácsi vén volt, nemes származású és katona. Ő pedig afféle félparaszt fajta, de jószívű és bátor. Az öregek tiszteletéből is ragadt rá valami: a vén szülék tiszteletéből.

— Bizony nem igen főztünk ma semmit. Sok volt a munka. Egy kis szalounás rántotta, ez az egész . . . Tessék besétálni! mondotta Rózsá nagy nyájasan.

Szotyori bácsi egy kissé elfintorította az orrát. Hiszen hát jó, jó, azt is meg lehet enni, hanem egy vén katona, egy negyvennyolczas mégis csak egyebet érdemel, ha ontotta akkor a vérét. Kedvetlen csalódását mégis csak elrejtette, szépen megköszönte a hívást, de az egyszer nem . . . Majd estére. Most ugy is Áron Mihályékhoz hivatalos. Nem akarná megcsalni a jámbor népet, ha már megígérte. Csak éppen benézett, hogy mit csinálnak. Estére? Az már más. Szivesen. Csak aztán mondja meg a jó nagy-

illat töltötte be az utcát. Kanalak, kések zörögtek, ugy látjuk, terítettek éppen. A kis Julcsa fehér kötőjével, örökké mosolygó arcával ott szorgoskodott, forgolódott az asztal körül. Szotyori bácsi nem látta ugyan, de tudta, hogy így van. Gyakori vendég volt a háznál, az öreg Áron is katona volt s ami fő, vagyonos ember. Szotyori bácsi sokáig töprengett, köhögött a ház előtt. Nem tudta, mit tegyen, bemenjen-e vagy sem? Az a finom illat, a világ legfinomabb illata erősen csiklandozta, nemcsak az orrát, de a szívet is. És Szotyori bácsinak gyöngéje volt az étel meleg, hívogató illata. Vén ember volt, nagytű és árva kopogó fejű, akinek otthon nem terítettek soha. De mégis csak tovább ment a csepegő, ködös, pocsettás időben. Ment, de haragos volt.

Távolabb elérte a nemes Kissék házat. Különös módon, szinte megdöbbenve vizsgálta a szálás kéményt s több ízben is szimatolt a levegőben. Miutha nem főztek volna, ugy rémlett. Figyelemkelő zaj sem volt. Álmos, aluszékony volt minden. Most aztán eszébe jutott Szotyori bácsinak, hogy bizony nem invitálta meg senki, csak elhittette magával, hogy valami szebb látszata legyen a látogatásnak, mint ahogy rendszeren tette. Kedvetlen, haragos arccal nyitott be az udvarra. Már harangozták a delet s a vén harang is olyan kedvetlen

kisasszony gyönyörű zongora-játékát, bizonyára egyetértenekek velünk, ha azon óhajunknak adunk kifejezést, vajha ne csak mint kísérőt hallanók hangversenyeinkeu.

A következő pontnál a közönség egy másik dedelgetett kedvence lebbent a podiumra. Folyovich Annuska k. a., ki Petőfi „Pusztai találkozás“-át szavalta megkapó közvetlenséggel, nem hagyva kiaknázatlanul a szép költemény egy sorát, egy szavát sem. A közönség oly feszült figyelemmel hallgatta a lebilincselően szép előadást, hogy egy légy rebbenését meg lehetett volna hallani és végén frenetikus tetzés-zajban tört ki.

Az utolsó számnál virágos kertté varázsolta az élelmes rendezőség az emelvényt, melyen a szép leányok egy festői csoportja sorakozott Asztalos Ilonka, Asztalos Margit, Bihari Etelka, Bihari Jolán, Gerger Málvin, Kovács Irma, Kovács Mariska, Lázár Mácsi, Pásztohy Ilonka, Pásztohy Juliska, Védel Jolán és Veres Jolán kisasszonyok személyében, kik az ifjusági énekekkel vegyes kart képezve, Veres Gábor karnagy megszokott kitűnő vezetése mellett igen szépen adták elő „A zene dicsőenékét“.

És ezzel az, ismételjük, minden számában pompásan sikerült műsor véget ért, de nem a multság, mely a szellemi élvezetek után fáradhatatlan táncban nyilvánulva, olyan méreteket öltött, hogy csakis a hajnalpirkadás szakította végét. Pedig a táncz, különösen eleinte, az élvezet mellett nem csekély fáradsággal járt, mert a rozoga terem nagyon is szűknek bizonyult a nagyszámú tánczkezdő számára, de azért a jó kedv egy perczig sem lankadt.

Hogy szép nőink közül kik voltak jelen? Jóságos ég, oly sokan voltak, hogy lehetetlen volt őket névsorba szedni; csak annyit, hogy a vidék szép női is jelentős számban voltak képviselve.

A multság a Bethlen Gábor szoboralapot mintegy 150 frrtal gyarapította.

asszonyoknak, hogy eljön s hogy turós gombócot régen nem főztek. Igaz-e? Füstölt kolbász káposztával? Az is igen jó... Mind a kettő jó... No majd este!...

Szotyori bácsi rámosolygott a leányra, akit, nem tudni mi okból, keresztlányának is nevezgetett. Azzal megfordult és visszaballagott Áron Mihályékhoz, hol már javában folyt az ebéd.

— Éppen jókor, vitéz főhadnagy ur! Tessék! mondotta Áron Mihály, maga mellett helyet szorítva az asztalfőn... Asszonyok, lányok, nyujtsátok ide azt a tálát. Tessék! Ha jobb lenne, jobbal kínálnók; de a jó sziv, az megvan. Na, lásson hozzá!

— Látják, lelkeim, látják! érzékenykedik Szotyori bácsi s egy pillanatra kiesett a marciális katonás tempóból, hanem azért csak tele merítette a tányérját. Nem tudtam volna lenyelni egy falatot azoknál a Kisséknél. Jó, derék emberek, de mégis... Hiába, csak más szive van Áron uramnak... A háboruban is egészen más volt, más a tudománya, azért lett őrmester... Hiszen jó, jó, nem szólok ellene semmit, a leánya is derék, de Julcsa, az Áron uramé!... Hát bizony nem egyformák az emberek!

Kocczintottak s ittak. Szotyori bácsi szomjas volt, meg sem várta a kínálást, újra töltött s eltette a régi szép időket, az

Szóval, szép volt, jó volt, kellemes volt minden... csak a Harmath konyhaja volt szokás szerint rossz és hiányosan felszerelt, — de ez már a rendezőség hatáskörén kívül esett!

Vegyes hírek.

— **Kérjük t. olvasóinkat hátralekös előfizetéseik gyors beküldésére.**

— **Áthelyezés.** A m. kir. VI. honvéd kerületi parancsnokság Székelyhíd József m. kir. honvéd főhadnagyot s társas köreink kedvelt tagját Kolozsvárra, br. Pöllnitz Oszkár. m. kir. honvéd hadnagyot, ki szintén már előnyösen ismert tagja volt tarsas köreinknek, Kolozsvárról Nagy-Enyedre helyezte át.

— **Adomány.** Özvegy Veress Jánosné nagyenyedi lakosnő a városi rendőrség által részére megítélt 4 fnt mezőrendőrségi kárterítési díját a városi szegény-alap javára adományozta. A jótékony alap elvezői nevében ez uton is köszönetet mond a városi pénztár.

— **Eljegyzés.** Egy, nemesak városunkat, de vármegyénket is széles körben érdeklő eljegyzésről számolunk be. Lóte Melinda kisasszonyt, özv. Lóte Lajosné urnő leányát, e hó 19-én szoros családi körben eljegyezte Csizsér Sándor kir. törvényeszéki jegyző Maros-Vásárhelyről. A boldognak ígérkező frigyhez a magunk részéről is szívből gratulálunk.

— **Bokodi Antal** szinigazgató jól szervezett társulatával április hó 10-én érkezik városunkba és 11-én kezdi meg hat hétre tervezett idényét. A színpad ujjalag is a régi városháza nagytermében lesz felállítva.

— **Adózó polgárságunk figyelmébe.** Nagy-Enyed város adóhivatala ez uton is értesíti Nagy-Enyed város háztulajdonosait, hogy az 1898. évre kivetett s felsőbb jóváhagyást is nyert házadó-kivetési iajstrom a városi adóhivatalnál e hó 22—30-ig közszemlére ki van téve, amely idő alatt a kitett iajstrom bárki által betekinhető.

ágyuropogást, az apró puskák keresztűzét, a nagy száműzöttet. Arca meleg lángokban égett s valami szinevesztett szalagon lógó monétát csillogtatott a mellén. Olykor-olykor összeszorította a fogait s haragos kedvvel ütött öklével az ablak felé, mely harmatos volt a rácsapódó esőtől.

— Hej, Áron uram, Áron uram, ha visszajöjné még egyszer az az idő!

— Más világ van most, főhadnagy ur! Csüggedt, fájdalmas hangon mondotta ezt a vén Áron s megtörülgette a szemeit. Az unokák ránéztek, nem értették a könnyeit, valamint a Szotyori bácsi viselkedését sem értették, aki hevesen járt föl s alá s lábival nagyokat dobantott a padlóra a kutya németre, amiut mondotta haragos fenekedéssel.

Pedig Szotyori bácsi sohasem volt katona, puskaport legfőlebb a vadászatokon szagolt a régi aranyidőkben, amikor neki is volt egy kis vagyunkája, amíg a könnyűvéru élet ki nem hordotta a talpa alól. Aztán ilyen életre adta magát, mert olyan áldott nép között élt, akik elhitték minden szavát, akik úgy tudtak lelkesedni a letűnt dicső idők visszarápogó sugaraiért. Álmodoztak és bálványozták a martirokat...

... Ez is élet...

Szabó Ferencz.

— Népies gazdasági előadások.

Alsófehér vármegye gazdasági egyesülete XI-ik népies gazdasági előadását f. hó 27-én tartja meg Zalatnán, hol előadók lesznek Dezső Zsigmond megyei főerdész és Török György állami állatorvos. — Ugyancsak e hó 29-én Abrudbányán tartja az egyesület XII-ik és utolsó népies gazdasági előadását, ahol szintén fentnevezettek fognak előadni. Ezen népszerű előadásokra Zalatna és Abrudbánya gazdaközönségének figyelmét ez uton is felhívjuk.

— **Magyar regény lengyelül.** Werner Gyula országgyűlési képviselő, lapunk kitűnő tollu munkatársának „Megvirrad még valaha“ című regényét most lengyel nyelvre fordítják a legelőkelőbb varsói képes hetilap, a Tygodnik Illustrowany számára. Örülünk, hogy a kitűnő írónak e remek regénye azon nemzet fiai részére is olvashatóvá lesz téve, akik szabadságharcunkban tevékeny részt vettek.

— **Hirtelen halál.** Nagy-Enyed városában folyó hó 22-én Hirián György nap-számos, amidőn a vár területén keresztül akart haladni, a vár kapujában hirtelen összeesett és szívszélhűdés következtében azonnal meghalt. A hirtelen halál hírére népcsődület támadt, míg a szerencsétlenül járt embert a rendőrség emberei a megyei kórház halottas kamrájába vittek el.

— **Helyreigazítások.** Lapunk folyó évi 23-ik számának tárcza-rovatában részint értelemzavaró, részint a való tényállással össze nem egyeztethető sajtóhibák csuszak be, melyeket helyreigazítani kötelességünknek ismerjük. Ilyenek: Az 1-ső oldalon II-ik hasáb, felülről számítva 14-ik sorban „kiáltó szó a pusztában“; e helyett „elhangzó szó a pusztában“ olvasandó. 2-ik oldal, II-ik hasáb, felülről 5-ik sor: „Pap Vilmos honvéd ezredes“ helyett „Pap Vilmos honvéd alezredes“. III-ik hasáb, felülről 17-ik sor: „Áts Jenő“ helyett „Áts Ferencz“ olvasandó. 3-ik oldal I-ső hasáb, felülről 23-ik sor: „Magyar ember volt minden időben“ helyett „Magyar ember volt minden ízében“ olvasandó. 3-ik oldal III-ik hasáb, felülről sz. 5-ik sor: „nemzetőr-csapatok“ helyett „nemzetőr-csapat“ olvasandó. 4-ik oldal II-ik hasáb, felülről 14-ik sor: „temetőkertjében“ helyett „temetőkertjeiben“ olvasandó.

— **Perpignon** (Franciaország) város közönsége folyó évi május hó 15- és június hó 15-ike közötti időben ipari, borászati, földművelési és művészeti nemzetközi kiállítás rendez. Miről a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara az érdekelt iparos köröket azzal a megjegyzéssel értesíti, hogy iparosainknak ezen kisebbszertű kiállításon való részvétele nem kívánatos.

— **A márczius 15-iki ünnepekről** szóló cikkünk azon részében, hol a nagyenyedi ünnepélyekről számoltunk be, a szedő téves munkája folytán azon passzus áll, hogy a délutáni ünnepélyekre a Bethlen-tanoda ifjusága vonult fel egy hatalmas megkoszorozott lobogóval, holott e zászlóval az iparosok önképző köre jelent meg, a Bethlen-tanoda ifjuságának menetében pedig több nemzeti lobogó volt. Kiegészítőleg még megemlítjük, miszerint Nagy-Enyeddel együtt ünnepeltek Tövis és Felvincz községek is, mindkét helységről számos polgársunk vevén részt városunk ünnepélyein.

— **Tej-vizsgálat.** A kereskedelmi miniszter arról értesítette a kolozsvári kereskedelmi és iparkamarát, hogy a tejtermékek telendősége és hamisításuk megakadályoz-

zása érdekében — közbenjárására — a fölművelésügyi miniszter a tejtermékek vizsgálati díját jelentékenyen leszállította és pedig a következő tételekre: Tej vizsgálata (fajsúly, zsír, szilárd maradék és hamu meghatározása) 2 frt; tejnek zsirtartalom és fajsúlyra való megvizsgálása 1 frt; tejnek zsirtartalom és fajsúlyra való meghatározása, ha 25 vizsgálat előre fizettetik, 20 frt; 50 vizsgálat, ha előre fizettetik, 35 frt; 100 vizsgálat, ha előre fizettetik, 60 frt. Megjegyzendő, hogy az utóbbi összegeket az illető az előfizetés eszközzése alkalmával köteles az állomásnál lefizetni. Tejjelgazdasággal foglalkozó érdekeltjeink figyelmét e kedvezményre azzal hívjuk fel, hogy e miniszteri intézkedés a hazai vegyiskerleti állomásokkal már közölte lett.

NAPIREND.

Csütörtök, márcz. 24. A Testgyakorló Egyesület gyakorló órája d. u. 6-7-ig.

Péntek, márcz. 25. Az állandó választmány ülése d. e. 10 órakor a vármegyeház kis közgyűlési termében.

Szombat, márcz. 26. Alsófehér vármegye tavaszi rendes közgyűlése d. e. 10 órakor a vármegyeház nagy közgyűlési termében.

Kérjük a városi hatóságokat és az egyletek elnökségeit, hogy a gyűlések idejét jó előre lapunkkal közölni sziveskedjenek.

Meteorologiai jelentés márczius 20-tól 23-ig.

Nap	Óra	Légnyomás 700+	Hő	Szél iránya és erő- sége	Boru- lat	Csapadék	Hő napi max. min.
20	7	61.4	+3.0	N ₁	7	—	
	2	56.8	+19.0	W ₁	1	—	+19.3 +3.0
	9	57.4	+14.2	NW ₁	8	1.8	
21	7	60.2	+6.0	NE ₂	10	2.0	
	2	61.5	+7.6	NE ₁	10	0.2	+8.2 +1.2
	9	61.7	+5.6	N ₁	10	1.9	
22	7	61.7	+1.6	SW ₁	10*	ny.	
	2	59.0	+7.7	S ₁	6	—	+8.1 -2.4
	9	59.6	+4.2	—	3	—	
23	7	59.9	-0.4	—	2	—	
	9						

Kilátás: Ujra enyhülő borulással, majd esővel.

* A légnyomás tenger színére van átszámítva. — Hő C° fokokban. Szél iránya: N = észak, S = dél, E = kelet, W = nyugat. Szél erőssége = 1-10-ig. Borulat foka = 1-10-ig. Csapadék mennyisége milliméterekben értendő. ● = eső, * = hó, ▲ = jég, △ = dara.

Közgazdaság.

Magyarország állatállománya.

Szerfelett érdekesek ama adatok, melyek a legutóbbi állatszámolás alkalmából gyűjtettek össze, s bár lapunk tere nem engedi, hogy ez érdekes statisztikai adatokkal behatóbban foglalkozzunk, mégis szükségesnek tartjuk, hogy ez adatoknak főbb vonásait bemutassuk.

Magyarország állatállománya 1884-ig leginkább a juhtartás megszorítása okából némileg hanyatlott, 1895-ig azonban 851.484 drb szarvas marhával szaporodott, ami igen örvendetes jelenség.

Folytonos gyarapodást csak a szarvasmarha- és sertésállomány mutat fel, mely 1870. óta szarvasmarhánál 1.229.072, a sertésnél 74%, 2.753.785 darabot tesz, vagyis a szarvasmarhánál 26, a sertésnél 74% a szaporulat. A loállomány 1884-ig némi hanyatlást, azután határozott emelkedést

mutat, mely 1870. óta 72.648 drbot tesz, illetve 4%-ot. Feltűnő a juhállomány apadása; 25 év alatt az ország juhállománya 8.762.444 darabbal, vagyis 48%-al apadt; olyan nagy ez az apadás, aminő egyetlen egy államában sem fordult elő a kontinensnek. Szerencse, hogy a juhállomány óriási apadását nemcsak elleusulyozza, de jóval fölözi is a szarvasmarha-állomány szaporodása, amelyre azonban megjegyzendő, hogy nem minden vidéken az országnak volt a szaporulat egyforma, sőt az eltérések tekintetben nagyon is jelentékenyek. Legnagyobb arányban a szaporodás az alföldön volt, ahol némely megyékben a szaporodás 70%-ot is kitesz, ellenben legcsekélyebb az északkeleti felföldön, egyes megyékben csak 6%.

Nemcsak a létszám szaporodott azonban, de a fajta aránya is lényegesen megváltozott, mert míg 1870-ben az ország szarvasmarha-állományának 81.0%-át tette ki a magyar-erdélyi szarvasmarha, addig ma csak 64.4%-át teszi ki, s míg a jelzett évben csak 797.503 drb nyugati származású szarvasmarha volt az országban, addig 1895-ben azok száma 1.940.303 darabra emelkedett; míg tehát az utóbbi 25 évben a magyar fajta szarvasmarha száma csak 28 ezer drbkal, addig a nyugati fajta szarvasmarha létszáma 1.250.000 drbkal szaporodott. A magyar-erdélyi szarvasmarha különösen az alföldön és az ország keleti részeiben van elterjedve, ellenben a nyugati szarvasmarha, melyek között a piros, tarka a domináló, inkább az ország nyugati részeiben.

Habár állattenyésztésünk, a juhtenyésztéstől eltekintve, 1870. óta örvendetes haladást tanúsít, de minthogy azóta a fogyasztási és gazdasági viszonyok is lényeges változást szenvedtek, az a kérdés merül fel, vajon állattenyésztésünk azon arányban emelkedett-e, mely egyrészt a lakosság szaporodásának, másrészt a szántóföld fokozatos terjedésének megfelel?

Ezen kérdésre választ a következő adatok szolgáltatnak:

Szarvasmarha-állomány 1870. 8.40 millió drb, 1884. 8.22 millió, 1895. 9.25 millió.

1 négyszögkilométerre esik 1870. 30.000 drb, 1884. 29.400 drb, 1895. 33.000 drb.

Lakosság: 1870. 13.56 millió, 1884. 13.86 m., 1895. 15.28 m.

Szántóföld kat. holdban 1870. 17.25 millió, 1884. 20.13 m., 1895. 21.05.

1000 lakosra esik 1870. 619 drb, 1884. 590 drb., 1895. 605 drb.

Egy drb szarvasmarhára esik 1870. 2.05 kat. hold., 1884. 2.44 k. h., 1895. 2.27. k. h.

Az állatlétszám emelkedése tehát nem tartott lépést sem a lakosság, sem a szántóföld szaporodásával s az állatállomány és szántóföld között jelenleg fennforgó arány különösen a talajerő fenntartása szempontjából egyáltalán nem tartható elegendőnek, s ez az oka, hogy országos természetátlagaink távolról sem kielégítőek.

Különösen kedvezőtlen a szántóföld és szarvasmarha közötti arány, amit, hogy annál jobban szembe tüssünk, megteesszük az összehasonlításokat más országokkal:

1 drb szarvas marhára esik	Belgiumban	0.70 kat. h.
"	Angolorsz.	0.90 "
"	Ausztriában	1.70 "
"	Franciaország	2.76 "
"	Magyarorsz.	2.27 "

Nyugot-Európában tehát általában véve sokkal több állatot tartanak a szántóföld arányához, mint nálunk, s még azonkívül aránylag legalább tízszer több műtrágyát is használnak fel, mint Magyarországon, s

így nemcsak hogy fenntartják a talajerőt, de azt lényegesen gyarapítják is, s kétszer-nél is nagyobb átlagterméseket érnek el, mint aminőket elértünk mi Magyarországon, ahol nemcsak hogy elegendő állatállomány nincs, de még a műtrágyák kiterjedtebb használatától is idegenkednek.

Reánk nézve ebből az a következtetés vonható le, hogy a műtrágyák kiterjedtebb használata mellett állattenyésztésünket még tetemesen fokoznunk kell, ha a növénytermelés és állattenyésztés között az okszerűség által parancsolt helyes irányt elérni akarjuk, s erre különösen azon vidékeknek van szükségük, melyeken, mint pl. az alföldön is, az állattartás jóval az országos átlag alatt áll, ahol a szarvas marha 1 drbjára nem 2.27, hanem három, sőt négy kat. hold szántóföld jut.

Csarnok.

Carneval. †

A páratérhes éjszakában,
Az utolsó darab jegen,
Zilált hajakkal, tört szemekkel
Pihent, halálos betegen.
Hollószárnyát a fagy bevonta,
Kedvencez homlokára szállt,
S betakargatta hópihékkal
Szegény, kifáradt Carnevalt.

S ott térdelt az ágy fejénél
A tarka-barka hadsereg;
Habos túlanglé, csipkerózsa,
S papirmasé a fegyvérek.
A Pierrotok s a Pierrettek,
A harlekinnek és babyk —
Ott térdelt a szürke hóban,
Könnyes szemekkel mindenik.

S szól Carneval: „Miért zokogtok?
Hadd szóljanak a vig dalok!
Nincs sok időm . . . egy óra mulva,
Érzem, tudom, hogy meghalok.
Egy óra mulva éppen éjfél
Lesz és elolvad ez a jég —
Szeretnélek titeket addig
Vigau, mosolygva látni még.

Egy óra mulva éppen éjfél
Lesz és egy óra mulva már
Ködökbe hullasz, csipkerózsa,
Igába mégy, derék számar!
Pierrot köntösét letépi,
És számküzlik Harlekin —
Jó hiveim, vig czimboráim!
Mikor találkozunk megint?

A ragyogó szép éjszakáknak,
Ah, vége van már, fájdalom,
A báli termeket bezárják,
S gyarapszik mindenütt a lom:
Egy-egy fodor, egy-egy czipósark,
Haj-tincsek, pásztori sorok,
Pezsgódugasz, csók, hagymailat,
Üres zseb és rekedt torok . . .

Rettentő mód kijózanulnak
A kellemetlen emberek —
S mi czélra józan embereknek
E tarka-barka hadsereg?
A sanszonettre de profundis,
A szük trikóra csuklya jó,
S por és hamu és bójt, sokáig,
És templom és pap és — adieux!
. . . Fel hát a tánczra! Még az egyszer!
És félre könnyek, félre kin!
Dobálja lábait Pierrot,
Csörgesse dobját Harlekin!
Pierrette, rajta! Egy utolsó,
Egy mámorittas tánczra még!

Ne lássak egy szomorú arcot,
Mire felolvad ez a jég . . ."

És tánczra keltek ott, a hóban,
A Pierrot s a Harlekin,
S a könny s a festék összefolytak
A jó bohócok arcain —
S kész volt a bál — a szürke hóban —
S oly komikus volt ez a bál —
Hogy nevetett és felsohajtott,
És meg volt halva Carneval . . .

S a páratérhes éjszakában,
Az olvadó, kopár jegen,
Zillált hajakkal, zárt szemekkel
Pihent fehéren, hidegen;
Hollószárnyát a fagy bevonta
S kedvencez homlokára szállt,
S betakargatta hópihékkal
Szegény, mosolygó Carnevalt.

Gyulafehérvári Lantos.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÜRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru-gyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru-gyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Henneberg-selyem

45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint, — csak akkor valódi, ha közvetlen gyáraimból rendeltek, — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát fogyasztóknak** postabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, **mintákat pedig posta fordultával** küldenek: **HENNEBERG G. selyemgyáral** (cs. és kir. udvari szállító) **Zürichben.** — Magyar levelezés. — Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. 1

57—1898. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbíró 9155—896. számú végzése által Jancsó Béla végrehajtó javára nagyenyedi lakos Reizner Reimund és neje ellen 400 frt tőke, ennek 1896. évi április hó 24. napjától számított 6% kamatai és egyéb törvényes járulékaik követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság foglalt és 375 frt 90 krra becsült, a nagyenyedi kir. bíróságnak 7301—896. sz. a. biztosítással felülfoglalt ingók, házi butorok, ágyneműek stb. álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatkak.

Mely árverésnek a 10865—897. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Nagy-Enyeden a városháza előtt leendő eszközésére 1898. ik évi márczius hó 31-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatkak fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt N.-Enyeden, 1898. évi márcz. hó 8. napján.

Gajzágó Simon,

1441 1—1

kir. bírósági végrehajtó.

Magas jutalékban

részesülnek megbízható szolid ügy-nökök, kik törvénytörten megengedett sorsjegyeknek részlet-fizetésre való eladásával egy nagy pénzüntézet (részvénytársaság) számlájára foglalkozni ohajtanak. Ajánlatok „**Confidentia**“ czimen **Eckstein Bernát** hirdetési irodájába Budapest, V., Fűrdő-utca 4. intézendők. 1404 3—5

PSERHOFER J. vértisztító labdaccai,

azelőtt „általános labdacso”k” név alatt, mely utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna.

Évtizedek óta ezen labdacsok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitünő háziszertől készlet nem volna található. Számtalan orvos által ezen labdacsok háziszertül ajánlottak minden oly bajknál, melyök a rossz emésztésből és székrekedésből erednek, mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértolulások, aranyér, béltétlenség s hasonló betegségek. Vértisztító tulajdonságuktól fogva kitünő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajknál is: így sápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsok oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájdalmat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők.

Ezen vértisztító labdacsok csak a Pserhofer J.-féle az „Arany birodalmi almához” czimzett gyógyszerárban Bécsben, **J. Singerstrasse 15. sz. alatt** készítették valódi minőségben s egy 15 szem labdacso tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmaztatik, 1 frt 05 krra kerül. Az összeg előzetes beküldésénél bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krra kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacsok a legkülönfélébb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kéretik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacsokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névalírással, fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással, vörös színben van ellátva.

A számtalan hálaíratból, melyet a labdacsok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, aki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30.

Tisztelt Pserhofer ur!

Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 tekerestet az ön fölülmulhatlan vértisztító labdacsaiból utánvéttel. Fogadja ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdacsa csodahatásáért. Maradok teljes tisztelettel

Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Hrasche, Földnik mellett, 1887. szept. hó 12.

Tekintetes ur!

Isten akarata volt, hogy az ön labdacsa kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágban meghűltem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatraméltó labdacsa engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak. Knifcz Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt ur!

A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető öt éven át szenvedett gyomorhurttal és vízkórságban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondták,

Bernhardi alpesi-fü liqueur,

Bernhard W. O.-tól Bregenzben. 1/2 üveg 2 frt 60 kr., 1/4 üveg 1 frt 40 kr., 1/8 üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs,

gyors és biztos hatású legjobb szer minden köszvényes és csúszos bajok, u. m.: gerinczagybantalom, taeszagatás, ischias, migraine, ideges fofájás, fofájás, fülszagatás, stb. stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Angol csodabalsam, Pserhofer J.-tól, egy üveg 50 kr.

Fagybalsam, Pserhofer J.-tól. Évek óta a fagyos tagokra és minden idült sebre mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsög 40 kr. Bérmentve 65 kr.

„Stoll“-féle Kolapraeparatumok, kitünő szer gyomor és bélbetegségeknek.

Kola-elixir vagy bor, 1 liter 3 frt, fél liter 1 frt 60 kr., 1/4 liter 85 kr.

Golyva-balsam, Pserhofer J.-tól, kitünő szer golyva ellen, 1 üveg 40 kr. bérmentve 65 kr.

Élet-esszencia, (prágai csöppek), Pserhofer J.-tól, megrottott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitünő háziszert. 1 üveg 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Utifüedv, Pserhofer J.-tól, egy ált. ismert kitünő háziszert hurut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen. 1 üvegecske 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

PSERHOFER J. gyógyszerész „zum goldenen Reichsapfel“ Bécs, I., Singerstrasse 15.

1401 5—6

midőn vél-tlenül egy dobozt kapott az ön kitünő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legtöbb tisztelettel Weinzettel Josefa.

Richengraberamt, Gföhl mellett, 1893. márcz. 27.

Tekintetes ur!

Alulírott ismételen kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitünő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésem kifejezni ezen labdacsok értéke felett és azokat, a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerinti használására önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel Hahn Ignácz.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia, 1886 október 8-án.

T. ur! Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsaiknak köszönhetem, hogy egy gyomorhajót, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsok nálam sohasem fognak kifogni s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok

tisztelettel Zwickl Anna.

Tannochinin hajkenőcs,

Pserhofer J.-tól. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer közt orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegáns nagy szelencével 2 frt.

Általános tapasz, Stuedel tanár-út. Utés és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukacsz, sebes vagy gyaladt mell, vagy más ily bajknál mint kitünő szer lön kipróbálva. 1 tégyel 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Általános tisztító-só, Bullrich A. W.-tól.

Kitünő háziszert a rossz emésztés minden következményei, u. m.: fofájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztr. lapokban hirdetett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszereltetnek. **Postal megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzüsszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek.**

Valódiaknak csak azok tekintetők, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névalírással és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Védve védjegy által. Védjegy utánzása szigoruan büntetettetik.

6286—1897 tkvi.

Árverési hirdmény.

A nagyenyedi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság által Vassuez Filimonnak Szabó Juon elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 52 frt tőke, ennek 1895. évi november hó 6-ik napjától járó 5% kamatai, 18 frt 40 kr már megállapított, valamint jelenlegi 5 frt 60 kr és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedőnek a fagadi 26. sz. tjkvben A + 1—7, 10, 11, 12 r. sz. a. felvett fekvőkiből fele rész jutalékára 545 frt megállapított kikiáltási árban elrendelgetett.

Megjegyezve, hogy az 5. r. 634 hr. sz. a. szöveget 51 frt 92 kr; a 635 hr. sz. a. szöveget pedig 14 frt 84 kr szövegumválság terheli.

Az árverés 1898. évi **április hó 22-ik** napján d. e. 10 órakor Fugad községben fog megtartatni.

Árverezni szándékozók, végrehajtató kivételével, tartoznak az ingatlanok beszárnak 10% készpénzben vagy óvadékképes papírban letenni.

Vevő köteles a vételart az árverés jogerőre válta után 3 egyenlő részletben 15, 30, 60 nap alatt minden vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságnál és Fugad község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság. Nagy-Enyeden, 1897. december 11-én.

Csernátóni Vajda Péter,

1442 1—1

kir. járásbíró.

449—1898. tkvi számhoz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Miku Nikulaj és Eitenia végrehajtást szenvedő ellen 43 frt 20 kr s jár. iránti végrehajtásos ügyében a farkastelki 7. sz. tjkvben A + 1 r. sz. a. 15, 16 hr. sz. ingatlanokra 213 frt; a 2. r. sz. 616 hr. sz. 8 frt; a 3. r. sz. 643, 644 hr. sz. 30 frt; a 4. r. sz. 1158 hr. sz. 17 frt; az 5. r. sz. 1193 hr. sz. 16 frt; a 7. r. sz. 2239 hr. sz. 37 frt; a 8. r. sz. 2421 hr. sz. 16 frt; a 9. r. sz. 2458 hr. sz. 57 frt; a 10. r. sz. 2617 hr. sz. 11 frt; a 11. r. sz. 2781 hr. sz. 35 frt; a 13. r. sz. 3012 hr. sz. 10 frt; a 14. r. sz. 3048 hr. sz. 13 frt; a 15. r. sz. 3075 hr. sz. 4 frt; a 16. r. sz. 3090 hr. sz. 21 frt; a 17. r. sz. 3057 hr. sz. 7 frt; a 18. r. sz. 3450, 3455 hr. sz. 17 frt; a 19. r. sz. 3456 hr. sz. 5 frt; a 20. r. sz. 3510 hr. sz. 19 frt; a 21. r. sz. 3638 hr. sz. 4 frt és a 22. r. sz. 3962 hr. sz. ingatlanára 154 frt megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi **április hó 20-án** d. e. 10 órakor Farkastelke község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. XL. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságtól. Balázsfalván, 1898. évi márcz. hó 7-én.

Preiszenberger,

1443 1—1

kir. aljbíró.

7876—897. tkvi.

Árverési hirdmény.

A nagyenyedi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság által Fodor Johannának a nagyenyedi mészáros-ipartársulat elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 250 frt 25 kr tőke, ennek 1896. évi október hó 16-ik napjától járó 5% kamatai, 28 frt 05 kr már megállapított, valamint jelenlegi 7 frt 65 kr és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő nagyenyedi mészáros-ipartársulatnak a nagyenyedi 222. sz. tjkvben A + 2 r. 610 hrsz. a. ingatlanaira 2712 frt 60 kr megállapított kikiáltási árban elrendelgetett.

Az árverés 1898. évi **június hó 8-ik** napján d. e. 8 órakor a kir. járásbírósa telekkönyvi irodájában fog megtartatni.

Árverezni szándékozók, végrehajtató kivételével, tartoznak az ingatlanok beszárnak 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni.

Vevő köteles a vételart az árverés jogerőre válta után 2 egyenlő részletben, 30 és 60 nap alatt, minden vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság mint tkvi hatóságnál és a tanácsháznál tekinthetők meg.

Az elrendelt árverés a fent irt tjkvben feljegyezni, végre az árverési hirdetményt törvény-szabta módon közzétenni rendeltetik.

A kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

Nagy-Enyed, 1898. febr. hó 19. én.

Csernátóni Vajda Péter,

1440 1—1

kir. járásbíró.

Szivattyukat Tűzfecskendőket

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános célokra kéz-, járgány- és erőhajtásra.

városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak,

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Bizmentesen működő pöczegödör-tisztító készülékeket, utczaí öntözőkocsikat, sárkaparókat

— készit és ajánl a —

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár

Részvénytársaság (ezelőtt **WALSER FERENCZ**)

Budapest, VI., külső Váci-ut 45.

— Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve. —

1378 8—40

ZACHERLIN**hatása bámulatos! Kipusztit**

mindennemű rovarat igen meglepő erővel és kiirtja a férgeket gyorsan és biztosan, annyira, hogy azoknak semmi elő nyoma nem marad, s azért a vevők milliói dicsérik és keresik. Ismertető jelei: 1. a lepecsételt üveg, 2. a „Zacherl“ név.

Kapható a következő czégeknél:

Nagy-Enyeden: Bisztritsány Lajos.

„ Cirner J. József,

„ Winkler János.

Abrudbánya: Molnár Árpád.

Maros-Ujvár: Virág Tamás.

„ Mendel Izidor.

Gyulafehérvárt: Fingerhut Jakab.

„ Fröhlich Gyula.

„ Jakabffy Albert.

„ Marcell E. gyógyszer.

„ Szentgyörgy Mór.

„ Wallentin L.

1422 1—10

